

hærendo propterea. Quibus addo Von Hagens, de usur. cap. 5, sub n. 293, versic. vel ferid offerantur. Post. resol. 73, n. 50. Baëz. in tract. de decimis tutor. cap. 2, n. 167, & 176. Merlin. Pignatell. contr. 25, n. 8, lib. 2, per textum ad litteram in l. final. C. de usur. pupill.

Idcirco diuturnitatem litis affectatam super futi-
libus istis negotio principali studiosè involuto,
non nobis quidem, sed sibi imputare obstringi-
tur Isabella de Meliis non immemor propriæ in-
dolis litigandi, quæ in altera fideicommissi favo-
re masculorum de agnatione, & familia de Me-
liis litteraliter ordinati, & plures rebus judica-
tis canonizati conscia imminentis succumbentiæ
paulò post contra ipsam cum effectu subsequuta,
illam per triginta ferè annos agitatam in filio
reviviscere ad æternitatem studuit, cujus, &
istius resolutio coram Amplissimo Senatu Me-
diolani modo pendet.

CAPUT XLIII.

SUMMARIUM.

- 1 Legitima filiiis vivente patre non debetur. Fi-
lius etiam emancipatis debetur numero 2. A
die obitus patris debetur cum fructibus n. 3.
In pecunia relinqui non potest n. 4. A Judice
in pecunia potest assignari numero 5. Accepta-
ta per filium in pecunia fructus à die interpel-
lationis tantum debentur numero 6. A Patre
in vita filii assignari potest n. 7. Ab Hebræis
eorum filii ad fidem conversis assignanda est
nu. 9. Si pater dilapidat bona filii assigna-
tur num. 10. Patre bannito in ære, & perso-
na filii assignatur num. 11. Assignatur filiiis
patre adhuc vivente si statutum ita disponit
numero 12. Post professionem patris in reli-
gione filii assignatur numero 13.
- 8 Filius bannitus cum confiscatione bonorum legi-
tima privari potest.

Patre adhuc vivente filiiis legitima nullate-
nus debetur, & regulariter pater in vita
ad eam assignandam compelli nequit. Jo. Carol.
Antonell. de tempore legal. lib. 2, cap. 98, n. 40,
Jo. Bapt. Salvatic. consil. 15, n. 35. Altograd. consil.
41, n. 45, & 65, lib. 2. Antonin. de Marin. res-
sol. 143, n. 1, lib. 1. Merlin. Pignatell. contro. 10,
n. 1, cent. 2, Rot. apud Merlin. de legit. decif.
55, n. 22, Hodiern. ad Surd. decif. 167, n. 2. Do-
nad. de renunciat. cap. 6, n. 170, & cap. 13, n. 24,
Rub. ad Rot. decif. 29, n. 24, part. 8, recent. Arias
de Mes. var. resol. 27, n. 21, & 22, lib. 2, Rot.
decif. 125, n. 5, part. 5, recent. & in Regien bo-
norum 23, Januarii 1647, s. ex quibus repellitur,
coram Cardinali Corrado, & pluribus exornat Au-
ctor hic à n. 1, ad 9, ubi n. 4, ampliat etiam quoad
emancipatos & sui Juris effectos. Propterea im-
plicitè fateri videtur, quod emancipatis non se-
cus ac aliis post obitum patris legitima & debeatur,
ut ex professo contra plures alios juxta ve-
riorem & magis receptam opinionem defendit
Joan. Franc. And. controvers. 287, n. 3, & per to-
tam, contr. 288, n. 33, per totam.

A die obitus parentum debetur legitima cum
fructibus & absque eo quod interpellatio aliqua
intercedat. Crivell. decif. 98, n. 1. Censal. ad Pe-
regr. de fideicom. art. 36, n. 60, fol. 180, in fine.
Thomat. decif. Macerat. 87, n. 8. Joan. Franc.
Andr. contr. 315, n. 3, & n. 4, ubi ampliat quoties
loco bonorum in pecunia relinquatur, Fontanell.

decif. 91, n. 15, & decif. 92, n. 6. & decif. 572, n.
10. Merlin. Pignatell. contro. 10, n. 23, cent. 2.
Joan. Franc. Andreol. contro. 19, n. 19. Donad.
de renun. cap. 6, ex n. 142, Rot. coram Cardinali
Othob. decif. 81, n. 9. Rot. in Romana fideicom-
missi de Cyniciis 15. Maii 1651. s. pariter Peutin-
gero impressa apud Censal. ad Peregr. de fideicom.
decif. 36, nu. 13, & decif. 459, num. 10, part. 9,
tom. 2, recent. & in Perusina legati 21, Maii 1655,
in princip. Zarate.

Et quamvis legitima relinqui non possit in
pecunia, & Fachin. contr. Juris 33, lib. 4. Merlin.
de legit. lib. 5, tit. 3, quæst. 11, n. 45. Fontanell.
dec. 572, n. 5. Thomat. decif. Macerat. 40, n. 15,
Rot. apud Censal. ad Peregr. de fideicom. decif.
36, n. 13, & apud Merlin. de legit. decif. 55,
n. 21, Fufar. consil. 158, n. 1, & 2, Justa autem
subsistente causa Judex & cujus arbitrio istud re-
mittitur legitimam in pecunia filio assignare poterit.
Honded. conf. 66, n. 22, lib. 2. Menoch. de
arbitr. cas. 163, n. 30. Rot. decif. 753, n. 7, part.
1, divers. & coram Merlin. decif. 866, n. 6. Merlin.
de legat. lib. 5, tit. 3, quæst. 11, n. 18. Staiban.
jun. de interef. tit. 2, quæst. unic. nu. 16, fol. 115.

Si tamen filius acquiescat legato in pecunia
sibi facta pro legitima & oritur quæstio, an illam
cum fructibus consequi possit, & ex magis rece-
pta opinione, ita demùm fructus pro legitima in
quantitate relicta debentur, si præceserit inter-
pellatio, seu petitio, & ab illa die, non autem
mortis parentum. Crivell. decif. 98, n. 2. Fonta-
nell. decif. 62, n. 12. Gratian. discept. 688, n. 10.
Jo. Franc. Andr. contr. 315, n. 2, 5, 6, & per to-
tam. Ubi insuper requirit probationem interesse
& n. 14, ubi quod si hæres consumpsit pecunias,
quæ in legitimam cedere debebant, tunc teneatur
ad interesse à die obitus Staiban. de interef. lib. 2,
tit. 1, quæst. unic. n. 45, & 46, ubi quod pro legiti-
ma debeatur interesse à die mortis si pecunia re-
periatur penes hæredem, secus verò si penes ter-
tium, quia fructus non nisi à die petitionis de-
bentur quod repetit tit. 2, quæst. unic. à n. 8. ad
25, fol. 115, optimè distinguit Leotard. de usur.
quæst. 18, n. 20, & 21, Thomat. decif. Macerat.
87, n. 20. Rot. coram Eminentiissimo Othobon. de-
cif. 12, n. 3, & decif. 81, à n. 11, ad 20, & in Pe-
rusina legati 21, Maii 1655, in princ. & s. præte-
rea Zarata, ubi tamen, quando pecunia loco sta-
bilibium assignatur.

In arbitrio tamen patris residet in vita filiiis
legitimam assignare, & ut post alios dixi alleg. 46,
n. 1, lib. 3, Mart. de success. legal. part. 4, quæst. 21,
art. 10, n. 36, & 37, Joan. Bapt. Salvatic. dicto
conf. 15, n. 34. Merlin. Pignatell. contro. 10, n.
6, cent. 2. Fontanell. decif. 571. cum adductis
per Auctor. hic n. 18, ubi insuper dispungit, nū ta-
lis assignatio legitimæ invito filio fieri possit, ubi
n. 13, inquit an pater facta hujusmodi assigna-
tione valeat illam revocare, & concludit affirma-
tivè Joan. Carol. Antonell. de tempore legal. lib.
2, c. 98, n. 39, ubi assignatio legitimæ filio exi-
stenti sub patria potestate facta sit simpliciter sine
juramento revocari possit, secus sit cum juramen-
to, aut fiat emancipato, Hodiern. ad Surd. decif.
167, n. 3, & n. 4, ubi quod auctis facultatibus pa-
tris post assignationem teneatur ad ratam pro
supplemento etiam si adesset pactum, & contr.
28, n. 39, 40, & 41, ubi quod tali casu pater pos-
sit cogere filium ad faciendam refutationem de
futura successione, Fontanell. decif. 571. n. 22,
ubi quod si bona patris post assignationem legiti-
mæ diminuuntur, legitima reduci debeat ad taxam
de Jure limitatam latè Joan. Bapt. Salvatic. dicto
consil. 15, n. 36, & seq. ubi quod assignatio hujus-
modi

CAPUT XLIV.

SUMMARIUM.

- 1 Pater habet usumfructum in bonis filiorum: In
adventitiis filiorum antiquitus habebat proprie-
tatem n. 2. In dote usumfructum non habet n.
3. Habens usumfructum habet quoque admi-
nistrationem filii n. 4. In quibus non habet usum-
fructum, nec administrationem consequitur n. 5.
In feudilibus filiorum non habet usumfructum,
nec administrationem nu. 6. In bonis filii Cle-
rici non habet usumfructum, numero 7. Non
habet usumfructum quando simul cum filiis
in viriles successit numero 8. Majorem auctori-
tatem habet in bonis filiorum, quam habeant
ceteri administratores nu. 9. Bona filii aliena-
re non potest n. 10. Fallit ex causa alim-
ntorum n. 11. Super adventitiis transigere potest n. 12.
De administratis rationem reddere non tenetur
n. 14. Fallit quoad filium emancipatum nu. 15.
Ante litem contestatam potest pro filio procura-
torem constituere n. 16.
- 13 Adventitia per patrem alienata vivo patre filius
non revocat.

Inter effectus patriæ potestatis connumeratur ut
pater in bonis & filii usumfructum consequatur,
Spad. conf. 347, numero 2, lib. 3, Galvan. de usu-
fructu. cap. 20, sub n. 2, vers. Observandum igitur,
fol. 215, Hodiern. ad l. hac edict. quæst. 3, n. 1. Mer-
lin. dec. 168, n. 16. Ripol. var. resol. cap. 14, n. 442,
& cap. 13, n. 198, Thomas. de Tut. & Curat. titul.
9, n. 173, Mart. Medic. ad decif. Sen. n. examinat.
14, nu. 21, Michalor. de duobus fratribus part. 1,
c. 3, n. 5, & seq. Andr. Censal. decif. Lucen. 44, nu.
14, quem sanè usumfructum habet & pater in ad-
ventitiis hodie, in quibus secundum jus antiquum
propriatatem consequebatur, Merlin. dec. 126, n.
38, cumque tunc in dote adventitia ante leges Co-
dicis proprietatem non haberet, ideò nec hodie
usumfructum prætere vult, dixi post alios
alleg. 8, n. 1, lib. 2, Tondut. resol. civil. 63, n. 3, Zuc-
char. dec. 17, n. 5, & seq. Thomas de Tut. & Curat.
tit. 9, n. 319, Surd. conf. 116, n. 33, Uterius efficit
patria potestas, ut pater habens usumfructum &
simul & administrationem bonorum filii à lege
obtainat ad tradita per Auctorem hic à n. 1, ad 5,
Hodiern. ad l. hac edict. q. 3, n. 1, & per totam, &
ad Surd. dec. 179, n. 12. Michalor. de duob. fratr.
part. 1, cap. 3, n. 45. Salgad. in Labyrinth. cred. part.
1, cap. 27, n. 19, Thomas de Tut. & Curat. tit. 6,
n. 173, Tondut. resol. civil. 192, n. 1, & seq. part.
2, Capyc. Galeott. contr. 41, n. 3, & seq. lib. 2, ubi
pater, si velit, sit administrator bonorum filii, in
quibus non habet usumfructum Spad. consil. 244,
n. 5, ubi quod non competat patri administratio si
non competit ususfructus lib. 2, & conf. 347, n. 1,
ubi quod ex dissolutione patriæ potestatis usus-
fructus patri jam quæsitus non tollatur: & n. 3,
ubi quod pater succedat uxori in usufructu pro
virili cum filiiis lib. 3, Burat. dec. 120, nu. 28, ubi
quod pater non habet usumfructum in bonis, in
quibus filii habent consortium; & decif. 207, nu-
mero 10.

Sed quicquid dicant aliqui ex præcatis Do-
ctoribus magis tutum videtur, quod pater, * in
illis, in quibus non fruatur usufructu, nec admi-
nistrationem

modi sit revocabilis, vel saltem quod filius age-
re possit ad supplementum, non obitante pacto de
renunciacione cum juramento. In tantum quod ob
revocabilitatem assignationis legitimæ illa in con-
fiscacione bonorum filii non veniret. Hodiern. ad
Surd. dec. 167, n. 3, circa quod videatur hic n. 12,
Merlin. de legit. lib. 3, tit. 1, q. 33, n. 6, & videan-
tur tradita hic n. 19, Merlin. Pignat. contr. 10, n. 7,
centur. 2, ubi quod accedente juramento efficiatur
assignatio legitimæ irrevocabilis.

Filius in persona bannitus cum confiscacione bo-
norum exhæredari, & legitima & privari potest,
Merlin. de legit. lib. 4, tit. 1, quæst. 4, n. 8, & 9. Gra-
tian. discept. forens. 983, n. 25, & seq. Surd. consil.
570, n. 4. Hinc propterea si Testator non in sua
agnacione prohibuerit detractionem legitimæ in
casum delicti fiscus remanebit exclusus, ut conclu-
dunt præcitati Doctores, & alii quos allegat, & Te-
quitur Censal. dec. Lucen. 41, à n. 25, ad 33.

Nonnullas tamen præcedens conclusio limita-
tiones admittit, & plures adfunt casus in quibus
pater filiiis assignare legitimam tenetur. Et primò
quidem parentes Hebræi & eorum filii ad fidem
conversis legitimam assignare obstringuntur ex
Constitutione Pauli III. 32, in ordine incipiente cu-
pientes. Genuen. in prax. Eccles. quæst. 607, n. 1, &
per totam. Marquard. de Hebræis part. 3, cap. 6, n.
3, Ursill. de Afflic. dec. 151, n. 10, Jo. Carol. An-
tonell. de tempor. legal. lib. 2, cap. 93, n. 54, Mer-
lin. de legit. lib. 4, tit. 2, quæst. 15, n. 2. Ricciull.
de neoph. cap. 9, n. 19, & 20.

Deinde dum pater vivens dilapidat ejus bona
malè utendo ejus substantia filii legitimam assi-
gnare & consequi potest, vel saltem tantam portionem
bonorum ex quibus se alere valeant, Burat. dec. 3,
n. 9, ubi tamen, quod à patre dominium non ab-
dicetur, sed tantum possessio, & administratio trans-
lata in filium, Joan. Carol. Antonell. de tempor.
legal. lib. 2, cap. 98, n. 14, & seq. Rub. ad Rot. dec.
29, n. 53, & seq. part. 9, tom. 2, recent. & pluribus
exornatur hic n. 20, usque ad finem: ubi quod et-
iam possessores & fideicommissarii si dissipent
bona possint ab eis avocari prævia assignacione
alimentorum. Censal. ad Peregr. de fideicom. art.
40, vers. Secundo inferas fol. 264.

Uterius ad legitimam filius agit, & consequi-
tur si pater & in ære & persona banniat, latè
Merlin. de legit. lib. 5, tit. 3, quæst. 4, n. 2, & seq. ubi
n. 6, ampliat etiam, quod extet statutum mandans
omnia bona confiscari, quoniam non comprehen-
dit legitimam, nisi de ea expressam mentionem
faciat, & post alios Jo. Carol. Antonell. de tempore
legal. lib. 2, q. 98, n. 47, 48, & 49.

Insuper legitimam filiiis pater adhuc vivens as-
signare tenetur, * si ita statutum caveatur, ut post alios
animadvertit Jo. Carol. Antonell. de tempore
legal. lib. 2, cap. 98, n. 50.

Tandem si pater religionem ingrediatur illico ac
emittit professionem filiiis legitima, & aut successio
assignari debet; quod idem de matre cautum re-
peritur ad tradita per Auctorem supra cap. 10, sub
nu. 14, cum ibi notatis per nos s. statim atque, &
hic repetitis per Auctorem n. 16, & 17, Rot. dec.
116, n. 16, & part. 5, recent. Ferentill. ad Burat.
dec. 461, num. 16, & 17, Jo. Carol. Antonell. de
tempore leg. l. 2, lib. 2, cap. 98, n. 51. Rot. in Triden-
tina legitimæ 31, Januar. 1607. Ortembergo.